

OIVALLUS

Avautuva oppimis- ja työympäristö

PERUSTIEDOT HANKKEESTA

Jyväskylän näkövammaisten koulu ja Haukkarannan koulu yhdistyivät vuoden 2013 alusta Oppimis- ja ohjauskeskus Onervaksi, jonka yhteydessä toimii Onerva Mäen koulu. Koulun tehtävänä on järjestää esi-, perus- ja lisäopetusta oppilaille, jotka näkemiseen, kuulemiseen, kieleen tai vuorovaikutukseen liittyvän vaikeuden vuoksi tarvitsevat erityistä tukea. Lisäksi koulu tarjoaa tarvittaessa myös asumispalveluja kauempaa tulevia oppilaita varten.

Opetus sekä oppimista tukeva kuntoutus ja ohjaus muodostavat kokonaisuuden. Kuntouttava arki on johtavana ajatuksena kaikessa oppimis- ja ohjauskeskuksen toiminnassa. Siten myös oppilaskoti on oppimisympäristö. Sen monipuolinen vapaa-ajan toiminta ja kodinomainen ympäristö ovat olennainen osa kokonaiskuntoutusta.

Onervan uudisrakennus on Senaatin kärkikohde Suomessa, ja työssä kiinnitetään erityistä huomiota rakentamisen laatuun. Kosteusvaurioiden torjuntaa sekä työmaa-aikaista kosteuden ja puhtauden hallintaa suunnitellaan, seurataan ja raportoidaan läpi projektin, ja mm. valmistuvan rakennuksen koko ulkovaippa suojataan sateelta työaikaisella, metallirunkoisella sadesuojalla, ns. huputuksella.

Uuden rakennuksen suunnittelun perusajatuksena on ollut uudenlaisen oppimis- ja työympäristön luominen. Henkilökunta ja oppilaat ovat aktiivisesti olleet mukana tilojen suunnittelussa.

Käyttäjä:

**Oppimis- ja ohjauskeskus
Onerva, Onerva Mäen koulu**

Rakennuttaja:

Senaatti-kiinteistöt

**Hankkeen pää- ja
arkkitehtisuunnittelu:**

Arkkitehtitoimisto

Aarne von Boehm Oy

Kerrosala:

12 259 krm²

Kokonaistilavuus:

56 013 m³

Kustannusarvio:

29 milj. euroa

Energiatavoite:

A+

**Valmistumisajankohta:
vuoden 2015**

loppuun mennessä

UUDENLAINEN OPPIMIS- JA TYÖYMPÄRISTÖ

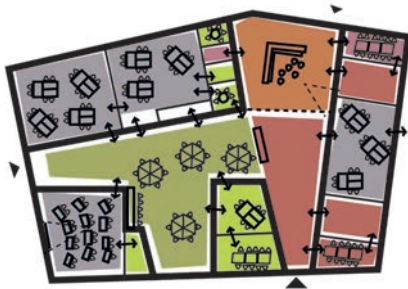
Hankkeen yhtenä tavoitteena on luoda uudenlainen oppimis- ja työympäristö, joka mahdollistaa toiminnallisuuden, aktiivisuuden ja uuden teknologian käytön. Oppimis- ja työtiloihin on luotu uusia tilaratkaisuja ja uusia tilankäyttötapoja, jotka vastaavat nykyistä käsitystä oppimisesta. Näiden tavoitteiden perusteella valjastetaan opetuskäyttöön sellaisia tiloja, joita ei ole perinteisesti opetuksessa hyödynnetty. Tästä esimerkkinä ovat opin portaikat, jotka tarjoavat mahdollisuuden harjoitella toiminnallisesti oppimisen avaintaitoja: lukemista, laskemista ja ajan hahmottamista. Rakennuksesta toivotaan uudenlaisen koulurakentamisen mallia, jossa oppilaiden erityistarpeet otetaan huomioon sekä rakennuksen sisätiloissa että ympäristössä. Uuden teknologian integrointi ja läsnäolo koulun arjessa tukevat oppilaiden verkottumista vertaisryhmien kanssa ja edistävät tietoverkkojen hyödyntämistä opetuksessa.

Tilojen muunneltavuus

Uusi rakennus sopii hyvin toiminnalliseen oppimiseen, sillä sen tila- ja kalusteratkaisut ovat muunneltavissa. Lisäksi hankkeessa tavoitellaan tilojen käyttämistä tehokkaasti niin, että yhteiset tilat palvelisivat mahdollisimman monipuolisesti eri toimintoja aamusta iltaan. Ravintola Omppu on koko rakennuksen sydän ja samalla kohtaamisen paikka. Niin työntekijöillä kuin oppilaillakin on mahdollisuus työskennellä yhdessä muiden kanssa avoimen työn alueella, esimerkiksi pareittain intensiivisen työn alueella tai yksin hiljaisen työn alueella. Näitä eri työskentelyalueita kutsutaan Julianna Nevarin oppimistilakonseptia mukaillen "puistoksi, lähteeksi ja majaksi". Tilakonseptin mukaisesti hankkeen nimi on "Oivallus".

Esteettömyys ja moniaistisuus oppimisympäristössä

Tilojen suunnittelu on lähtenyt oppilaiden tarpeista. Esteettömyydellä tarkoitetaan sitä, että tilat ovat sopivia kaikille, huolimatta siitä, minkälaisesta tuen tarpeesta on kyse. Tilat ja reitit ovat selkeitä, esteettömiä ja turvallisia ja tilojen havainnointia helpottaa tilojen rajaaminen ja jäsentely kontrastien avulla. Hyvä akustiikka tukee tärkeällä tavalla oppimista. Tiloja voidaan myös valaista monella tavalla, mikä on tärkeää sekä näkemisen että keskittymisen kannalta.

- Ryhmätyövyöhyke
- Pienryhmätyövyöhyke
- Kohtaamisvyöhyke
- Monitoimivyöhyke
- Esiintymisvyöhyke
- Ohjaajien tiimivyöhyke

YHTEISTYÖ LISÄÄNTYY

AVOIMEN
TYÖN ALUE

"PUISTO"

INTENSIIVISEN
TYÖN ALUE

"LÄHDE"

HILJAISEN
TYÖN ALUE

"MAJA"

KESKITTYMINEN LISÄÄNTYY

Uudessa oppimis- ja työympäristössä on erilaisia työskentelyalueita. Toiminnallinen oppiminen onnistuu, kun tilat ja kalusteet ovat muunneltavia.

“ Vanhoissa pulpeteissa ei voi tehdä mitään ”

Lisätietoja hankkeesta:

Oppimis- ja ohjauskeskus Onerva, oppimispäällikkö Tuulia Ikkela-Koski
puh. 0295 33 2811, tuulia.ikkela-koski@onerva.fi

Senaatti-kiinteistöt, rakennuttajapäällikkö Jouni Viri, puh. 040 742 6131